

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— forint
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hónapra 1.— „
Egyes szám 4 kr

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Főpiacz, a város házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos pötty soronként 5 krjával számíttatnak.

Főispánfalás.

Debreczen, márczius 26.

(G). Kormánybuktatásban és főispánfalásban utazó ellenzéki lapírónk tegnap gondolt merészet és nagyot s megvezérezkizte a kvótát, a kormányt, a főispánt és a közgyűlést! Tette pedig mindezt abból az alkalomból, hogy Debreczen város törvényhatósági bizottságának közgyűlése egyhangulag hozott határozattal és hasonszellemű felirattal támogatta Heves és Fejér vármegyéknek a kvóta felemelése ellen az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát.

Már maga az a körülmény, hogy a közgyűlés, amelyben ellenzéki lapírónk párthívei is ülési, felszólalási és szavazati jogot gyakorolnak, egyhangu határozatot hozott a kvóta kérdésben, teljesen szánalmassá és nevetségessé teszi azt a műfelháborodást, melyben komoly képpel azt hangsúlyozza, hogy a város közönsége kullogó kolonczos nyomtaposója lett egy másik törvényhatóságnak, amelynek indokaira és szellemére hivatkozott kvóta ellenes feliratában.

Nevetséges ez a műfelháborodás azért is, mert az egyhangu határozatot tekintve, nemcsak a főispán és a szabadelvűpárt, hanem a függetlenségi párt híveit,

tehát a saját híveit is, szolgálkú, gyáva meghunyászkodással és hazafiatlansággal vádolja. Nem az a hazaáruló, aki az ellenzék olesó tetszését *nem keresi, hanem az, a ki honboldogítás hamis ürügye alatt valódi hazafiakat káromol.*

Nem az az egyhangulag hozott, világos és erélyes határozat a szégyen, hanem az, hogy egy pártlap merő kormányátkozásból és főispánfalásból ellentétbe helyezkedik a saját pártja nézeteivel és álláspontjával egy olyan határozat félremagyarázgatásával, amelyet pártja is elfogadott.

Nyilvánvaló tehát, hogy a lapíró tegnap kirohanására sem szükség, sem ok nem volt, ha csak azt el nem fogadjuk indító okul, hogy tévesztett hivatásának tartja nagy hangerővel, üres frázisokkal és ádáz dühvel kirohanni minden ellen, amiben a szabadelvűpártnak is része van. Ez a tévesztett hivatásból fakadó handabandázás nem lehet indok, csak enyhítő körülmény.

Ennek az enyhítő körülménynek a beszámításával kívánjuk elbírálni a kirohanást, mely lényegében nem egyéb üres lármánál, hatásában pedig egyenértékű az oktalanul, céltalanul való, talmi hazafiaskodást nyomon követő visszatetszéssel.

Mert mi volt a kvótakérdés

lényege? Az, hogy Debreczen város közönsége tiltakozzék a kvótafelemelés ellen. Ez egyhangu határozattal meg is történt. Mulasztás ellenzéki észjárás szerint is csak abban történt, hogy a feliratban nem gyalázzák — Lueger módra az osztrákokat, hanem higgadt, komoly és megszívlelendő, igaz indokokkal támogatják a tiltakozást.

A kvótakérdésben hozott határozat nem szégyene, de dicsősége Debreczen város közönségének, mert azt bizonyítja, hogy a város hazafias közönsége lelkén viseli a nemzet közgazdasági javát, él a tiltakozás és a közvélemény szabad nyilvánításának jogával akkor, a mikor annak szükségét józanul belátja s a mikor e jogával él, tiltó szavát felemelve sem feledkezik meg komoly méltóságáról, mely nagyobb súlyt ad a feliratnak minden ellenzéki frázisnál!

A lapíró nyugodt lehet, hogy a kvótaellenes felirat teljesen méltó Debreczen törvényhatóságának és Debreczen főispánjának komoly politikai gondolkodásához és hazafiasságához, a melyet a tegnapi kirohanáshoz hasonló ellenzéki vigaszversenyvel sem lehet más irányba terelni.

TÁRCSA.

A völgyben.

Tavaszi szellő szállt napnyugatról erre;
Megkértem a szellőt, álljon meg egy percze.

Egy-két szives szóra.
Meg is állt egy percze, egyetlen szót mondott;

Nem tudom én miért, de imára nyilott,
Ajkam ez egy szóra.

Egy szó, melyet névül annak adott Isten,
Kínél jóságosabb, szépségesebb ninesen
Angyal seregében.
Kinek szelid arca: tiszta tavaszi ég,
Szemében a csillag rezgő kék fénye ég
Gyönyörűségesen.

Amint a bűvös szó átrezdült a völgyön,
Virágos kebelét megszállta az öröm,
Még dobogott a szive.
Ezer kis kökörcsin égő sárga szeme
Forró szerelemmel egymást nézegette,
Pompásabb lett színe.

Főnt a hegyoldalon erdőzugás támadt,
Bugó gerle ajkán elhallgat a bánat
Párjához simulva.

Vigabb lett a patak a reketyés alján,
Ifjultan kelt a dal minden madár ajkán
Hozd égek Ura!

Összetett kezekkel elbűvölten álltam,
Illat, szín, dal e szép hármóniájában
Mulatozott lelkem...

Ugy van! — mondám százszor, esodás a te neved,
Annak varázsától szebb lesz a kikelet,
En édes szerelmem!

Sáfrány Lajos.

Egy válóper vége.

Irta: Sz. Buday Etel.

Ellenkező két oldalról, két fogat érkezett egyszerre a törvényszék épülete elé. Az egyikből magas, deli, fiatal férfi szállt ki, a másikkól szintén előkelő ifju nő.

A bejárat előtt összetaláltak. A férfi visszahökkenve, de azért udvariasan üdvözölte a nőt, a ki könnyed mosolylyal fogadta köszöntését és felkiáltott:

— Mon dieu! — aztán suttogva folytatá, tágra nyitva nagy sötét szeméit s szép sűrű szemöldéit észrevehetőleg felhuzva.

— Valóban ön az? Szinte nem hitetem...

A férfinak dióbarna, másként álma-

tag szemei felvillantak, midőn a közelében álló szép asszony, fekete krepp kalappal árnyalt hófehér arcába tekintett s azután elpalástolhatatlan keserőséggel, némi éllel mondá:

— Ugyan hol lehetnék másutt a jelenben, mint itt?... Hisz' kegyeskedett akként gondoskodni, hogy másutt ne lehessenek.

— Persze-persze! — válaszolá az asszony, sans géne viselkedő könnyedséggel lépkedve előre egy pár lépéssel, s azután hirtelen megállva, visszatekintve, így folytatta:

— Valóban, egészen elfelejtkeztem, hogy mért jöttem ide, vagy helyesebben mondva, mért jöttünk ide. Hisz' nem is esoda! A mi válóperünk egy öröklét óta huzódik, halasztódik, hogy el is lehet róla felejtkezni. Oly régóta, hogy még a véled... ..Boesánat! tévedésbe ejtett a régi megszokás. — Hogy még az önnel való találkozás sem juttatta eszembe. Inkább azon esodálkoztam, mint van ön itt: mikor arról voltam értesítve, hogy ön jelenben is, valamerre Afrikába kóborol oroszlanokat vadászni. Inkább hittem volna, a római pápával találkozni ma itten, mintsem magával, tisztelt uram!

— Egyenesen Tunisból jöttem, csak azért, hogy a kötelességnek eleget tegyek. Azelőtt meg kint jártam oroszlanokra va-

Belföld.

A katolikus autonómia.

Vaszari Kolos bíboros hercegprímás tegnap kapta meg Wlassies Gyula vallás- és közoktatásügyi minisztertől a katolikus autonómia kongresszusának egybehívására vonatkozó átiratot. Az átiratot, mely bizalmas jellegű, a hercegprímás most tanulmányozza s a kongresszust csak az ősszel hívja egybe.

A képviselőház munkarendje.

A tegnap tartott minisztertanács több személyi ügy elintézésén kívül foglalkozott az országgyűlés legközelebbi munkarendjével is. Az 1897. évi költségvetési törvényjavaslat az utolsó a képviselőház asztalán levő azon előterjesztések sorában, amelyek bizottságilag már elő vannak készítve. E javaslatnak letárgyalása után előreláthatólag nem fog tehát a ház újabb érdemleges üléseket tartani a husvétii szünet előtti, a mely ezuttal a szokottnál valamivel hosszabb időre fog terjedni.

Külföld.

A krétai háború.

A Hera nevű görög posta-gőzöst, melynek fedélzetén voltak Romas, a kamara elnöke és Romanos görög képviselő, mert — állítólag a viharos idők miatt — áthaladt a blokád vonalán, egy osztrák-magyar hadihajó egy kis krétai kikötőbe hozta. Romast és Romanost Miloba vezették. Jól értesült athéni körökben nagyon valószínűnek tartják, hogy a hatalmak a kényszereszközöket alkalmazni fogják. Hírlik, hogy Görögországot együttes jegyzékben fogják felszólítani, hogy esapatait a határról vonja vissza s vonakodása esetén elkezdik a határ közelében levő görög kikötők blokádját is.

Kulturpolitikánk.

Debreczen, márcz. 26.

A kultúra folyton fejlődik. Gátat eléje nem lehet vetni. Ha lehetne is, nem volna szabad, mert a kultúra fejlődésével lépést tart a nemzet fejlődése, a nép jólétének emlékedése.

A nemzetek, mint tagjai egy nagy

egésznek, egymással folytonos érintkezésben állanak.

Mindenik nemzetnek, leginkább pedig az államalkotó népnek áll kötelességében áll ezt a műveltséget továbbfejleszteni. Így van ez nálunk Magyarországon is.

Nekünk is át kell vennünk a Nyugat kulturáját. Tőlünk telhetőleg tovább is kell azt fejleszteni, de már a kultúra átvételénél, annál inkább azonban annak továbbfejlesztésénél lényeges különbség van köztünk és a többi szomszéd állam között. Sablonszerűen semmit sem szabad nekünk átvenni. Gépíleg átültetni hozzánk a más műveltségét nem lehet.

Valamint a gabona csak a sík földnek fekete földjében terem egészséges és termékeny gyümölcsöt, azonképen hazánkban a kultúra csak úgy képes erősebb gyökeret verni, ha a „nemzeti“ jelleggel van felruházva. Csak nemzeti kulturát vesz át a magyar. Másik nem megy annak vérebe.

Ujabbkori államférfiaink belátták ezt. A jelenlegi kultuszminiszter is látja, sőt tudja ezt. A magyar vidéken, a Dunántulon és az Alföldön segítség nélkül is képesek vagyunk haladni ezen az uton.

A magyarok helyeken önkéntelen is fölveszi a nyugati műveltség a magyar nemzeti karaktert.

Nem így áll azonban a dolog Erdélyben és általában a nemzetiséglakta vidékeken. A románok egész esendben szorítják ki szülőföldjeikről a magyarságot. Lassan és biztosan foglalja el a tért a magyaroktól. Az pedig ismeretes dolog, hogy az oláh, ha egyszer földet „szerzett“, ahhoz göresösen ragaszkodik. Azt nem adja többé vissza. A magyar paraszt pedig, ha földjét elveszítette, azzal együtt mindenét elveszítette. A föld parasztságunk esze, karja s annak összes ereje. Földje nélkül nem ember az már.

Pedig Erdélyben a magyar kisbirtokos osztály folyton szegényedik. Ezzel ellentétben a románság gazdagodik. A

magyar paraszt rovására az oláh emelkedik. Emelkedik nemcsak a vagyonban, hanem nyelvben is. Nem csak anyagi jóléte emelkedik, hanem száma is nő, mert az oláh, a hol földet szerzett magának, ott terjeszti anyanyelvét is. A ki pedig ezt felvette, az csakhamar megfedelkezik hazája nyelvével, annak szokásairól és érdekeiről. Ezek az emberek nemcsak hogy elveszték a magyarságra nézve, hanem esküdt ellenségei is mindannak, a mi magyar.

Mindez csak rövid adatok halmaza. De e pár vonás is tagadhatatlanul olyan, mely erős sugarat vet erdélyi magyarságnak azon százazzeire, a kik alul, mint széles alap tartják a magyar állam nagy épületét. De immár nem ok nélkül mondják, hogy ez a talap lassankint lazul és mállik.

Hogy ez nem egészséges állapot, azt valamennyien tudjuk. Segíteni kellene, mert még nincs késő, jóllehet már eddig is sokat mulasztottunk e téren. Lehangozó ugyan a tudat, hogy e dolgokat reperálni nem is lenne olyan nagyon nehéz és ezek mégis csak akkor jönnek napirendre, csak akkor foglalkoznak velük, midőn már az erőszak, a kényszer nyomja őket fölfelé. A jelen esetben is, a kultuszminiszter budgetjének tárgyalásakor megmegujult a panasz; súlyos és zordon ítéletet tartott az elmulasztottakért.

A kormánynak kell radikálisan segítenie e dolgon. Első sorban a magyar állami népiskolák felállítását kell sürgetően végrehajtani. Ha az ifjabb generációt magyar szellemben, erős magyar érzésben nevelik, úgy majd nem lesz fogékony a nemzetiségi, az államellenes tanok iránt. Továbbá a magyar tanító-képzést kell fejleszteni. A jól képzett és független magyar tanítói kar biztos alapja a nemzeti államnak.

De nemcsak a közoktatás terén, hanem társadalmi uton is kell segíteni ezeken a bajokon. Éppen román ellensé-

dászni a sivatagokon, hol arra a meggyőződésre jutottam, hogy kevésbé veszedelmes állatok az oroszok, az asszonyi állatoknál, amíg észszel, ügyességgel, el lehet banni e ragadozókkal, addig az asszonyok rettenetes szokásait ki sem lehet tanulni soha, hogy ellenük védekezhessünk.

— Ugy-e bár, ez nekem szóló ezélzás akart lenni? A melylyel lehet, hogy sérteni is óhajtott? De a mit nem ért el; mert én csak azon tanúságot vontam ki szavaiból, a mi nekem hízegő, hogy ön még mindig érdeklődik irántam. Azért e kesernyés feljajdulás, az asszonyok ellen.

Az asszony szemei még beszélt, pajánul nevettek, míg a férfi elkomorodva nézett a lépcsőház kőcokzára, mintha azoknak fehér, vörös színét vizsgálta volna.

— Na ugy-e, némileg igazam van? kérdezé az asszony, kutatva pillantva a férfira, ki úgy látszott nem volt magával megelégedve, vagy a helyzettől, mert folyton komoly maradt és a feltett kérdésre ingerülten felelt.

— Egy általában nincsen igazam, én azon megjegyzést kivételesen nem magára ezélezve mondtam, hanem általánosságban, minden asszonyi állatra érve.

— Ugy? . . . Már az más! . . . Boesánat gyarló hiszékenységemért —

válaszolt a szép asszony csengő kacaját hallatva.

Gyorsan haladtak fel a lépcsőkön teljesen lecsillapodva, szoroson egymás mellett tartva. A kik így látták őket, békés közelben egymás mellett haladva, nem hihették, hogy azok egymástól elválni készülő házasság felek legyenek.

Az asszony üde arca, olyan zavartalan nyugodtságot fejezett ki, mintha mi komolyabb ügy sem állott volna előtte. Beszédese szemei még akkor is szóltak, mikor ajkai hallgattak és az a mellette komoran haladó férfi, olyan be nem télt titkos pillantással követte minden mozdulatát, mi arra vallott, a mit a nő állított, hogy még mindig érdeklődik irányában. És az egyre megújuló tetszés fel-fel lobbanó fénye szemeiben csak akkor tűnt el, mikor szemei a szép asszony pillantásaival találkoztak. Azok a rosszul titkolt pillantások, oly sokat fejeztek ki, mit az ajkak elhallgattak. Volt azokban gyöngéd érzelmek a múltért; ádáz harag a jelenért és megbocsítás, gyűlölködés a kettőért összevéve. Mert Tamássy Gábor Krámer Fridát igazán szerelemből vette feleségül s a milyen nagy szerelemből kötöttek frigyét, épen olyan nagy gyűlölködésből indították meg a válópert is egymás ellen; mire igen pikáns indító okot szolgáltatott a férj, mit hasonlóval

torolt vissza a feleség is, legalább úgy beszélték a rossz nyelvűek. Hogy valóban úgy is volt-e, azt nem bizonyította a válóperben a vádirat, míg a férj bűnösségét teljesen kimutatta, hogy „miss Seneda“, kit a ragadozó vadak királynőjének neveztek, ki az állatseregletek deszka bódéiban trónolt, két szép szemével, a melyekbe mélyebben talált bepillantani, úgy magához bűvölte, hogy azontul csakis a szép varázslót látták szemei és azért élt, érte rajongott s fiatal nejét elhanyagolta. És ez összeköttetésnek sok pikáns részletei szerepeltek, mint vádak, a férj ellenében a válóperben. Az ő válóperök, „fin de siècle“ válóper volt, mi az előkellő világnak mulattatására szolgált, nagyon is pikáns izü botrányával. Először a válóper indító okául a kölcsönös engesztelhetetlen gyűlölet lett felhozva, később a polgári házasság törvényei alapján el lettek utasítva e miatt a válástól. Ekkor nem tehettek mást, hogy elválhassanak, minthogy a válót, a házasságtörést kellett indító okul felhasználniok a válásra és ezzel kiszolgáltatták magukat a közvéleménynek, mely veszedelmesebb a mesebeli száz fejű sárkánynál, a mi ezekre menő fogaival marcangolja azt szét, a kit egyszer megtámadott. Két évi marcangolás után a világ beleunt rajtuk rágódni és „ad acta“ lett

geinktől tanulhatunk e téren. Gazdag román polgárok takarékpénztárt alakítanak az erdélyi románság között. Természetes, hogy ezek a takarékpénztárak első sorban is a románság érdekeit tartják szem előtt.

Nos, ezt mi is megtehetjük. Ha olesó pénze lesz az erdélyi magyar parasztságnak, úgy küzdelme a románság ellen csak gyerekjáték lesz. Ha megkönnyítjük az apró birtokos parasztságnak küzdelmét a létért, úgy nemcsak, hogy nem fog visszafajlódni, hanem számban és erőben is gyarapodni fog Erdélyben a magyar faj.

P. N.

Kamarai közgyűlés.

Debreczen, március 26.

A kereskedelmi és iparkamara tegnap délután tartotta folyó évi első közgyűlését, melyen egy a beltágok, mint a vidéki tagok nagy számmal voltak jelen s melyen Szabó Kálmán elnököl. Az ülés megnyitása után tudomásul vette a közgyűlés a titkárnak a kamara ügyforgalmáról előterjesztett jelentését, a kamara 1897 évi költségvetésének jóváhagyására vonatkozó ministeri leiratot, a kamarai tisztviselők nyugdíjazásánál a millenáris évnél háromszorosan leendő számítására vonatkozó határozat jóváhagyását tartalmazó miniszteri leiratot.

A közgyűlés további folyamára nézve felemlítjük a következő fontosabb tárgyakat:

A kereskedelemügyi miniszter felhívta a kamarát, hogy az általa Hajdúnánáson létesített szalmakalap-fonó és szalmakalap készítő tanműhely növendékei részére, napi-díjak címén adandó, s évenként 2160 forintot kitevő összeget a kamara saját pénztárából fedezze. A közgyűlés abból a szempontból indulva ki, hogy a kamara területében lévő szakiskolák segélyezésére évenként már eddig is jelentékeny összeget fordít, a folyó évre e tanműhely szorgalmas növendékei jutalmazására is 10 darab aranyat juttatván, továbbá hogy a tanműhelynek Hajdúnánáson való állandó fenntartását nem tartja czélszerűnek, s annak inkább vándor-

tanfolyammá való átváltoztatását óhajtja; másfelől pedig a tanműhely növendékei által készített kész cikkek értékesítése és a befolyó jövedelemnek a növendékek közt a teljesített munka arányában leendő kiosztása által a növendékek megfelelő keresethez jutnak, a mi a külön napdíjak adását feleslegessé teszi, a miniszter kivánságát teljesíthetőnek nem találja. Hajlandó azonban 200 frt évi segélyvel az iskola fenntartásához hozzájárulni, ha a tanműhely vándor tanfolyammá alakíttatik át.

Dr. Popper Mór kamarai levelező tagnak a czégbejegyzési kötelezettség pontosabb teljesítése tárgyában benyújtott indítványára nézve elfogadta a közgyűlés a kereskedő szakosztály azon javaslatát, hogy a czégbejegyzési kötelezettség megállapítására nézve, az illető iparüzők által fizetett állami-adó összeg legyen irányadó, e czélból a vidéki kamarai tagok bevonásával egy bizottság alakításával bízott meg az elnökség, mely a kamara rendelkezésére álló adatok és lajstromok alapján az idevonatkozó adó-kulcsot lesz hivatva megállapítani.

A hazai ipartestületek központi bizottsága a hitelszövetkezetek országos szervezése tárgyában a kereskedelemügyi miniszterhez intézett emlékiratának pártolása iránt kereste meg a kamarát. Hasonlatu felhívást intézett a budapesti ipartestületek központi bizottsága.

A közgyűlés elhatározta, hogy mindkét testület által felterjesztett és e czél támogató memorándumot fogja a miniszternek figyelmébe ajánlani. Minthogy azonban a nagyszabású művelet kétszáz ezer forinttal eredményesen megkezdhetőnek nem tartja, hozzájárul az ipartestületek központi bizottságának emlékiratában contemplant fél millió és rövid idő alatt egy millióra kiegészítendő összeg nagyságához. De javasolni fogja a miniszternek még, hogy a szervezési munkát megkezdése előtt az emlékiratot benyújtó mindkét testületet hallgassa meg.

A debreczeni első takarékpénztár megkeresése folytán elhatározta a közgyűlés, hogy a pénzügyi közigazgatási bíróság 1896. decz. 30-dikáról kelt 30. számú, a nevezett takarékpénztárra felettelé s érvelmes döntvényének megváltoztatása ügyében a pénzügyi bírósághoz felterjesztést intéz.

Bisotka Gábor, a helybeli ácsiparosok képviselőjében panaszbeadványt intézett a kamarához, a helybeli képesített ácsiparosoknak, a jogosulatlan ácsipar ellenében való megvédelmezése tárgyában. — A közgyűlés megkeresni határozta a városi tanácsot, hogy ez utasítsa a mérnöki hivatalt, miszerint az építési engedélyek kiadása alkalmával köteleztesse az építetők, hogy az ács munkát csakis arra képesített iparossal végeztessék.

Az osztrák-iparnak a hazai közszállításoknál való egyenjogúsítása ellen a közgyűlés a kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztés intézését határozta el.

Az aradi kamara az ipari szeszgyárak védelme tárgyában intézett felterjesztésének pártolását kérelmezte. Tekintettel arra, hogy az ipari szeszgyárak fenntartása a kincstár érdekében áll, tekintve, hogy az ipari szeszgyárak működése a mezőgazdasági érdekeket nagyban előmozdítja, hogy a mezőgazdasági szeszgyárak, az ipari szeszgyárak megszünése esetén azt a hivatást, melyet ezek a nemzetgazdaságban betölteni hivatvák, pótolni nem lesznek képesek, a mezőgazdasági szeszgyáraknak, az ipari szeszgyárak rovására nyújtandó minden előnyt és kedvezményt, a közgyűlés veszélyesnek tart, annál fogva, ha az e tekintetbeni mozgalmak azt kívánni fogják, a kamara az ipari szeszgyárak érdekeinek megóvása tárgyában feliratot fog intézni a kereskedelemügyi miniszterhez.

A helybeli kereskedelmi akadémia a most rendezendő tanulmány utja alkalmából két szegény tanuló uti költségeinek fedezése iránt kérelmezett, a közgyűlés e czélra 100 frtot szavazott meg. Hasonlóképen 100 forinttal járult a Mudrony Somának gyűjtendő nemzeti ajándékhoz.

Szántó Győző kamarai tagnak a külföldi szédelő kiállítások vállalkozói által elkövetett üzelmek megszüntetése iránt benyújtott indítványát a közgyűlés elfogadta, s megbizta az elnökséget hogy e tárgyban a kereskedelemügyi miniszterhez előterjesztést tegyen.

Több, kisebb fontosságú ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

eltéve a világ emlékezetében az ő valóperők. S mikor két évi huza-vona után újra találkoztak az utolsó szembesülésre, a világ akkorra úgy elfelejtette őket, hogy senkisémet kísérte különös figyelemmel megjelenésüket a törvényszéki palota lépcsőzetén, a mikoris olyan látszólagos közömbösséggel haladtak el egymás mellett.

A napfényes lépcsőházban kiválva a fényárból, mint sötét árny, tetőtől talpig fekete kreppe suhant végig a szép asszony. Egy távoli rokonát gyászolta, kinek elvesztése nem érintette a szívét. A gyásza is olyan „fin de siècle“ gyász volt. S talán gyászolt azért; mert arany szőke hajához jól állt a fekete szín. Vagy azért hogy érdekesebb tette megjelenését helyzetében. A bájos Frida, valódi századvégi nevelést nyert teremtés volt. Meg volt benne mind az a felületesség, mi a jelenben a nők nagyobb részét jellemzi.

Mikor az előszobából beléptek a törvénykezési terembe önkéntelenül egymásra néztek s egyszerre mosolyogtak. Olyan gyerekes, dévaj kedv vett rajtok erőt, a mi nem is illet a helyzet komolyságához.

Bezárult a terem ajtója utánok s csak is jó fél óra mulva jöttek ki rajta, mikor is az utolsó békéltetési kísérlet megpróbáltatott.

Mikor ki jöttek, kevesebb nyugodtságot árultak el megjelenésükkkel, mint a mikor bementek.

Az asszony arcán a rózsás színt a kimerültség halványsága váltotta fel. Szemei hol merengő, hol kapkodó lelki izgalmat árultak el.

És azon igyekezett, hogy férje tekintetét elkerülje, amint az rá-rá pillantva, lecsüggesztett fejjel bandukolt mellette, reményt vesztetten, hogy valaha visszanyerhesse azt az oldala mellett haladó bájos teremtést, ki oly legyőzhetetlen daczos ellentállást tanusított a békéltetés alatt; hogy a kibékülés minden reményéről le kellett mondani, mert mindég azt remélte, hogy neje vissza vonja elválsai keresetét. Mindég azt hitte, hogy előbb utóbb beösméri ellenében elkövetett vétkének a mindennapiságát s megbocsát.

Hisz az ellenében elkövetett csalásban szívértelme nem is vett részt.

Legénykori rossz sokásai hajsztolták abba a magától kínalkozó, efemer életű szerelmeskedésbe. Melyben csak is az volt a legnagyobb bűne, hogy ügyetlenkedett, és feleségének minden tudomására jutott.

Frida egyre gyorsitva lépteit, haladt, szinte rohanva a lépcsőkön, mintha benső érzelmei üzték volna. De végre sikerült férjének utól érni őt, éppen a kocsija

előtt. Udvarias készséggel felsegítette a kocsijába s figyelmesen megkérdezte hová parancsol hajtatni

— Bármelyik hotelbe is, hol megébedelhessek; mert én most nem lakom bent a városban, kint nyaralok a zugligetben.

— Jó lesz ha az Angolkirálynő szállóhoz hajtatok?

Jóváhagyón intett Frida, némi elfogultság látszatával fojtott hangon suttogó bucsuzó szavait:

— Isten áldja Gábor!... Azt hiszem, most beszélünk egymással az életben utoljára. — Némi megállapodás után folytatá — most már nem lesz több ok, mi egymás látására szorítson bennünket... Isten önnel!

— S még csak kezet sem nyujt bucsuzóra. Mint valami ellenség úgy akar elválni tőlem örökre? Ezt nem vártam... Ez igazán nem szép viselkedés magától.

Neheztelő komorsággal tekintett a szép nő szeméibe.

Az asszony arcába pir szökött és rövid tétovázás után svédkeztüös kezét oda nyujtotta bucsuzóra.

(Vége köv.)

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A Gönczy-egyesület „Ötthon“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az ígató, kiadó-hivatal s az irattára feleknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A debreczeni kir. járásbírószág szóbeli kéréseket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolába. Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Famunkatartás. kézügyesítő egyesület A főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

DEBRECZENI ELLENŐR.

1897. április 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Előfizetési ára:

Április	óra	1 frt — kr
„	1-től május 31-ig	1 „ 67 „
„	„ június 30-ig	2 „ 50 „
„	„ decz. 31-ig	7 „ 50 „

Kérjük azon t. cz. előfizetőinket, kiknek előfizetése márcz. hó végével lejár, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, lakásváltoztatás esetében pedig úgy helybeli, mint vidéki előfizetőinket kérjük, hogy előbbi címüket velünk közölni sziveskedjenek, nehogy a lap küldése fönnakadást szenvedjen.

Időjárás

A központi meteorologiai intézetnek Debreczenbe küldött jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Márczius 26. —

— Változó felhőzet. — Enyhe. — Helyenkint csapadék.

— Révész Bálint siremléke. A tisztántuli ev. ref. egyházkerület már régebben elhatározta, hogy diszes emlékoszlopot állít nagynevű püspöke, Révész Bálint sirja fölé a Kossuth-utcai temetőben, ahol Méliusz Pétertől kezdve a püspökök és kitűnő prédikátorok hosszú sora alussza siri álmát. Révész Bálint sirja sines jelenléténél. Özvegye gondoskodott róla, hogy legyen, ami hirdesse az ihletett nagy imádkozó hamvainak pihenő helyét. De az egyházkerület, amely sarkövet emelt Balogh Péternek, Szoboszlai Papp Istvának, maga is leróni kívánta ily módon is a kegyeletét Révész Bálint iránt. Közadakozásból tekintélyes összeg gyűlt össze; s küldöttség alakult a siremlék felállítására. Tóth András tehetséges szobrászunk volt megbízva, hogy terveket készítsen. Feladatának — amint már említettük —

meg is felelt, s az ő műtermében tegnap tekintette meg a kész mintákat az emlék-bizottság. Megjelentek Kiss Áron püspök, Tóth Sámuel egyh. ker. főjegyző, Kiss Albert orsz. képviselő, egyh. ker. tanácsbíró, Balogh Ferencz hit-tanár, Armós Bálint egyh. ker. tanácsbíró, dr. Kovács Sándor jogtanár. A küldöttségnek a tetszését teljesen megnyerték a tervek. Mert felhívta Tóth Andrást, hogy az elfogadott minta kivételről készítsen minél előbb költségvetést, hogy az már a tavaszi egyházkerületi közgyűlésen tárgyalható legyen. A bizottság a püspök piramis fölött álló mellszobrával díszített tervezetet fogadta el egyhangulag kivitelre, melyre nem rég a megboldogult özvegye maga mondta s kell-e ennél igazabb kritika: „ez ő“. Felmerült egyuttal az az idea is, hogy e szobormű ne a temetőben, hanem a Nagytemplom melletti Emlékkertben állíttassék fel. És az természetes is, ha azon templom mellett örökítik meg az egyháznak oly sok szolgálatot tett, s oly fényes pályát befutott püspök emlékét, hol szerepe legnagyobb részét töltötte be családjá, Debreczen város, az egyház és a haza szolgálatában s azt sem szabad feledni, hogy a szomszédos főiskola ifjúságának fogékony, minden jót, nemest és szépet szerető lelkére nagy befolyással van minden olyan, mi áldozatkészségre, egyházára és hazájára folyton figyelmezteti. Lánglelkű, a közügyekért végtelen sokat áldozott nagyok emlékének emelt szobormű sokkal inkább való a nyilvánosság szeme elé, hol buzdítólág hatnak példájukkal, tetteikkel, mint a temetőbe, hol csak a vándor szellő beszédes ajka esókolja végig s csak az látja meg, a ki olykor-olykor kegyeletből, vagy koporsót kísérve megy a temetőbe. Az izléses, a nyilvánosság előtt mindenkor számot tevő szobormű 2500 frtba fog kerülni s az egyházkerület végső határozata után 5—6 hónap múlva le is leplezhető.

— Presbiteri közgyűlés. Az ev. ref. presbiterium vasárnap d. e. a szokott helyen elmaradt és más folyó ügyek elintézése végett közgyűlést tart.

— A debreczen—nagyvárad villamos vasut. A Debreczen—Nagyvárad között tervezett villamos vasut közgazgatási bejárást ma és holnap Nagyváradon folytatják Vértessy Kálmán min. titkár elnöklése alatt, Bihar megye és Nagyvárad törvényhatóságok továbbá Bihar és Bihar-Püspöki községek, mint érdekeltek kiküldöttei. E két napon a tárgyalások a vonal azon részére terjednek ki, a mely Bihar, Bihar-Püspököt és Nagyváradot érintené. Nagyvárad belterületére egyelőre nem futna be a villamos vasut, csak a nagyvárad nagy vasut-állomásra. A város belterületére nincsen is a vállalkozóknak előmunkálati engedélyük. Tervbe vették ugyan, hogy esetleg debreczeni vonallal kapcsolatban később a nagyvárad-városi villam vasutat is létesítik. A megye részéről Szunyogh Péter alispán, Nagyvárad város részéről Rácz Mihály helyettes polgármester, Dus László főügyész, Busch Dávid főmérnök és Gyurkovits Kornél áll. ép. főnök vesznek részt a közizg. bejáráson, mely ma délelőtt 9 órákor kezdődik Nagyvárad város tanácstermében. Hosszu-Pályi község

azon kívánságát, hogy az ottani állomás közelebb vitessék a községhez, mint ahogy az eredeti tervezetben foglaltatott, a bejáró küldöttség teljesítette. Ezáltal azonban egy új, az állomáshoz vezető ut építése vált szükségessé, melyet részint Brüll nagybirtokos, részint a község vállalt magára.

— A soproni átirat. Sopron vármegye törvényhatósága a megszokott „Kedves Barátaink és Atyáinkfiak“ megszólítással a megyei tisztviselőkre és alkalmazottakra nézve fontos átiratot küldött Rásó Gyula királyi tanácsos alispánhoz. Pártolás és a pénzügyminiszterhez hasonló szellemben való felirat intézésére kéri a Hajdúvármegyét, az átirat, mely azt czélozza, hogy az 1875. évi XXIX. t. cz. 5. §-a, illetve az 1893. évi IV. t. cz. 14. §-ának ama kedvezménye, mely szerint az állami tisztviselők magasabb illetménybe lépés esetén 30 % szolgálati díj lefizetésének ideje alatt I. osztályu kereseti adót nem fizetnek, a vármegyei tisztviselőkre és alkalmazottakra is kiterjesszék.

— A zsidó vallás reformációja. A párisi zsidóság körében ujabban nagy hullámokat ver fel a Consistoire central-ba választandó új tag jelölése. Ez a választás a melyet vasárnap fognak megejteni, eddig minden esztendőben a legnagyobb eszendben folyt le. Rendszeresen az a jelölt jutott a Consistoire-ba, a kit Zadoc Kahn főrabbi ajánlott. Ez a jelölt most Aron, a második kerület polgármester-helyettese. Vele szemben Metzger drt léptette fel egy erős töredék, a mely el van ragadtatva azoktól a reformelvektől, a melyeket jelöltjük kifejtett. A tervek a következők: Hivjanak össze synodust, a mely a gregorianus naptárt fogadja el, a szombat-ünnepet tegye át vasárnapra, a hosszú napot (Jom Kippur) pedig és a zsidó husvétot a keresztyénekkal együtt tartsák meg. Képzeltető az a rémület, a melyet e program a párisi zsidók nagy többségében előidézett. A vasárnapi választás tehát előreláthatólag igen heves lesz.

— Sajtópör. A debreczeni kir. törvényszék, mint sajtóbírószág holnap tartja meg Bosznay István kereskedőnek Simli Mariska ellen a Debreczeni Ellenőr nyílttér rovatában megjelent nyilatkozatban foglalt becsületsértés és rágalmozás miatt indított sajtópörében a végtárgyalást, a melyre az első negyed esküdtjei vannak beidézve. A tárgyalás iránt élénk érdeklődés nyilvánul.

— Az adózó Debreczen. Debreczen lakossága január és február hóban befizetett állami adó fejében a mult évekről 31770 frt 86 krt, folyó évről 64527 frt 38 krt, késedelmi kamatot 789 frt 92 kr, összesen 97088 frt 16 kr, hadmentességi adóban 279 frt 50 kr, idegen adóban 747 forint 11 krajczárt, idegen illeték 881 forint 75 krajczárt, végrehajtási költség 584 frt 98 kr, iparkamarai költség 152 frt 81 krt, járadékadó 2 frt 03 kr. 6 1/2 %-os pótladó 6700 frt 03 kr. utadó 5422 frt 05 kr. házalási adóban 11 frtot.

— Birósági kinevezés. Az igazságügy-miniszter Kondor Zsigmond a debreczeni kir. ítélőtáblához berendelt szatmárnémeti kir. törvényszéki aljegyzőt eddigi alkalmaztatása helyén birósági jegyzőnek nevezte ki.

— Az ügyvédi kamara vasárnap d. e. tartja évi rendes közgyűlését a saját helyiségében.

— Az izraelita nőegylet gyűlése. A debreczeni izraelita betegsegélyző és ápoló nőegylet márczius 28-án, vasárnap délután 3 órákor tisztújító közgyűlést tart az izr. elemi iskola tanácstermében. A közgyűlés tárgyai: 1. Az elnök jelentése az 1896.

évről. 2. Az évi számadások bemutatása és a felmentvény megadása. 3. Indítványok. 4. Tisztújítás.

— **A p.-ladány—f.-gyarmati vasut.** A Püspök-Ladány és Füzes-Gyarmat közt építendő vasut elkészítéséhez szükséges költségek megszavazás és aláírások után már biztosítva vannak s így, ha az építési engedélyeket a kereskedelmi miniszter is jóváhagyja, a vasut építéséhez már néhány hónap múlva hozzá fognak. Minthogy a vasut kiépítése által a vasutmenti országutak fogalmi jelentőségüket majdnem teljesen elvesztik, a megye a N.-Bajom—B.-Udvári és Szerep közötti közutakat a községi közdülő utak sorába degradálta s azok fenntartásáról ezentúl maguk az illető községek tartoznak gondoskodni, a mit egyébként azok örömmel fognak teljesíteni, amennyiben az új vasut építése által a föld értékének emelkedése már is tapasztalható kezd lenni. Az új viczinális a világforgalomtól eddig csaknem teljesen elzárt Sárretet fogja bevonni a forgalmi életbe és hozza P.-Ladányon keresztül közelebb Debreczenhez s így a Sárret országos híru rosz utainak semmi befolyása sem lesz többé a közlekedés lassu voltára. Az engedményes gr. Kornis Károly mindjárt az első évben évi 5—6% tiszta kamatozásra számít.

— **Tisztviselő egyleti közgyűlés.** A debreczeni tisztviselők önszervező egyesülete mint szervezet, tizenhetedik évi rendes közgyűlését folyó évi márczius hó 28-án délelőtt 11 órakor a jogász és tisztviselői helyiségében tartja meg, melyre a t.-ez. tagok ezennel meghívattak. Az igazgatósági évi jelentés és a zárszámadások az egylet pénztári helyiségében napokint 5—7 óráig megtekinthetők. A közgyűlés tárgyai: 1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes tag megválasztása. 2. Az igazgatóság beszámoló évi jelentésének előterjesztése. 3. Az 1896. évi mérleg bemutatása. 4. A felügyelő bizottság jelentése. 5. A tiszta jövedelem felosztása és a tisztviselők díjazása. 6. Az alapszabályok 16. §-a II. czime m) pontja értelmében beadott indítványok tárgyalása. 7. Választások. v. Az igazgatóság.

— **A kereskedő ifjak dalestélye.** A kereskedő ifjak önképző-egyesületének dalköre jövő hó 3-án, szombaton dalestélyt rendez. A dalárda, mint eddig is, érdekes és vonzó műsort állít össze az estélyre. Az egyes ének-számokból a próbák már serényen folynak.

— **Az ékszerek.** A hölgyek mindenkör szerették a diszes és drága ékszereket. Bizonyosság erre az a temérdek feljegyzés, a melyet különböző írónál e tárgyra vonatkozólag találunk. Plinius szerint Lollia Paulina, Calligula neje, fején, nyakán, karjain és dereka körül gyöngyöket és smaragdokat hordott, a melyek 3.350,000 frt értékét képviseltek. Faustianának olyan gyűrűje volt, a melyet 460,000 frtra becsültek. Domitia gyűrűje 600,000 frtot és Caesonia karperece 800,000 frtot ért. Seneca panaszkodik, hogy az asszonyoknak már nem elég egy gyöngyből álló fülbevaló, pedig már ez is elég nehéz. Jellemző az ékszerek divatjára az a körülmény, hogy a régi Rómában számos asszony élt meg abból, hogy azokat a nőket gyógyították, a kiknek nehéz fülbevalói fülét felhasították, vagy megsebeztek. Ezek a fülbevalók azonban vagyont képviseltek, Poppea fülbevalója 1.500,000 frtba került, míg Gaesar neje Culpurniáé, kétszer olyan értéket képviselt. Medici Máriának az a ruhája, a melyet egyik gyermekének keresztelőjére készítettett általános feltu-

nést keltett. Harminckétezer gyöngy és 3000 gyémánt ékítette a drága szövetet. A középkorban még a férfiak is hordtak ékszereket. Így burgundi Jó Fülöp ékszerei 400,000 frtot értek. A buckinghami herceg pedig olyan ruhában jelent meg egyszer a st. jamesi udvar egy ünnepélyén, a mely 800,000 frtba került.

— **Beteg a piacon.** Egy szegény, napszámos-féle ember feküdt ma délelőtt a kis templom egyik ajtaja előtt. Az arra járók figyelmeztettek egy rendőrt, ki az alvóhoz sietvén, felköltötte, de az a kérdésekre egy szót sem tudott válaszolni. — Csak makogott, nyöszörgött, mire a rendőr a városházához kísérte, hogy ott talán később magához tér s ki-léte felől felvilágosítást ad. — Az illető azonban a városházánál sem tért magához, mire dr. Kenéz Gyula kerületi orvos a köz-kórházba szállította. A betegnél két könyvecske volt a debr. államvasuti osztálymérnökség által Simon András államvasuti pöczegődör tisztító munkás nevére kiállitva, végzett munkákról.

— **Razzia.** Alighogy a tavasz első lehellete megenyhítette a levegőt, már hemzsegek a berkek és ligetek — nem a madaraktól, hanem a csavargóktól, a városból kiutasított egyénektől. Még nincs lomb a száraz bokrokon, de azért szállást keresnek éjjelre bennök azok, akiknek van okuk kerülni a rend őreinek figyelmét. A környék tavaszi körülményeivel ismerős mezőrendőrség aztán ilyenkor többször széttekint esténként a szelős tanyákra, hogy az odamenekülteket barátságosabb helyre internálja. Tegnap este is Körner Gyula esendbiztos több mezőrendőrrel lóháton megjelent az epreskerti faraktár mellett s onnan 11 idegen illetőségű csavargót szedett össze s kísértetett a közigazgatási fogházba. A csavargókat ma délelőtt kihallgatták s mindannyit illetőségi helyükre toloncolták.

— **A debreczeni iparos ifjuság önképző egylete** 1897. évi ápril hó 4-ik nagján d. u. 3 órakor saját helyiségében közgyűlést tart, melyre a tagok ezuton is meghívattak. Tárgyak: 1. évi jelentés. 2. zárszámadások. 3. Felmentvény. 4. Tisztújítás. 5. Indítványok.

— **Lovak és sertések kihajtása.** A gazdasági bizottság vasárnap d. e. tárgyalja a lovak és sertések kihajtása idejének megállapítását.

— **Lóösszeírás.** A lovak évenként szokásos összeírása a folyó évre befejezést nyert s a katonaugyosztály most összegezte a bejelentéseket, a melyeknek végeredményeképen városunkban összesen 11,000 darab ló van. S ha most tudjuk azt is, hogy mennyi lakosa van Debreczennek, az egész dologból az tűnik ki, hogy minden öt emberre egy ló esik.

— **Rövid hírek.** Ó-Brassóban egy asszony kénköves fürdőt vett és fejet is betakartatta egy lepedővel. Pár percz múlva, midőn a lepedőt levették róla, halva volt. Megfulladt. Sopronban Tiefbrunner Oszkár, 16 éves fiu a napokban agyonlőtte magát. Tettének oka ismeretlen. Nagyváradon a régi törvénykezési palota lebontásánál dolgozó Mester J. munkás lebukott a magasból s oly súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy életbenmaradásához nincs remény. Zágónban Nagy Ferencz volt brassói tanító özvegye, a napokban, anyagi gondok miatt elmezavarában fölakasztotta magát. Aradon Gordinyák György napszámos felesége, családi perpatvar miatt marólugot ivott. Haldokolva szállították a kórházba. Pécskán Tamásdán Konstatin parasztgazda kocsijáról véletlenül leesett s oly súlyosan sérült meg, hogy életben maradásához nincs remény. Uj-Dombóváron Cseh Mari, 18 éves cselédleány a na-

pokban a kutba ölte magát, mert gazdája megdorgálta. Veszprémben Fojt József molnárlegény, e hó 15-én életuntségéből meglőtte magát. Csak 4 napi szenvedés után halt meg. S.-A.-Ujhelyen Lukács István vasuti munkást három honvéd úgy összeszurkálta, hogy seibe belé halt. Marosvásárhelyen a 62. gyalogezred egyik közvitéze a napokban ösmeretlen okból agyonlőtte magát.

x **A magyar ipar diadala.** Mint budapesti levelezőnk értesít, szék és fővárosunk ismét egy iparágggal gazdagabb lett. Nevezetesen Villányi és társa Budapesten Nándor-utca 15. szám alatt — gyárteleppel Ujpesten — oly nagyszabásu magyar Biscuit és csokoládé gyárat létesítették, mely Európa bármely hasontermészetü gyárával nemcsak a gyártmányok kiválóságára, hanem az üzem nagy szabására nézve is feltétlenül kiállja a versenyt. Valóban bámulatos, hogy a szóban levő gyárnak rövid fennállása alatt nem csak a különben kényes és válogatós fővárosi előkellő közönséget és a legfelsőbb köröket sikerült gyártmányai javára megnyerni, hanem sikerült neki az is, hogy a külföldi rokontermészetü gyárat ide haza napról-napra, jobban-jobban lehetetlenné teszi. Ugyanazért is mert levelezőnk arról értesít, hogy Villányi és társa ezen óriási üzemet teljesen magyar szellemben vezetik, a mennyiben 800—1000-re menő munkásai között idegen ajkut meg sem tűrnek, hazafiui köteletséget véllünk teljesíteni, midőn az Első Magyar Biscuit és Csokoládé gyárra — melynek ki-tünő gyártmányai ma már az ország minden részében kaphatók — közönségünk figyelmét nemcsak felhívjuk, de kérjük is, hogy amíg ide haza is megtaláljuk a kiválót, a jelest, ne szórjuk pénzünket a külföldiek lábaihoz.

x **Hazai iparunk.** Elvitázhatlan, hogy hazánkban az ipar fejlődése ma már a legmagasabb niveau áll. Ott van többek között Grossmann S. fővárosunk eme első rendü czégének a Bécsi-utca 5. szám alatt levő nagy és előkelő férfi-szabó termei és kész férfi ruha raktára, utóbbi már mint látványosság is méltó a megtekintésre. Tekintve, hogy ezen hosszú évtizedek óta fenálló, előkelő czég — mely a fővárosi mágnás világ egyedüli szállítója — ugy megbízhatósága, mint munkájának kiválóságával és lelkiismeretességig jutányos áraival, hazai iparunknak nemcsak hasznára, de becsületére is vált, örömmel ajánljuk őt a nagyközönség szives figyelmébe.

x **Zord időjárás** vagy időváltásnál majd nem minden ember hurutban szenved, minék néha súlyos következményei lehetnek, azt azonban könnyü gyógykezeléssel el lehet háritanni. Általánosán el van ösmerve, hogy valódi és jó maláta-czukorkák köhögés és rekedtségnél, de különösen a légzőszernek betegedésénél a nyálkát föloldják és jó hatással bírnak. Ajánlatos tehát, hogy meghűlésnél azonnal azt használjunk, de mégis vigyázzunk, hogy csak a valódi s 50 év óta elősmert Hoff János cs. és kir. maláta kivonattal mellezükortát vegyünk, mely Bécsben I. Graben, Bräunerstrasse 8. sz. kapható.

x **Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”** karöltve a lótenyésztés emelésére alakult r. társasággal f. év április 4, 5, 6-án, ugyszintén május 3, 4, 5-én Budapesten a „Tattersall”-ban (külső keropesi-ut 17—19. a keleti pályaudvar leszálló oldalával szemben) luxus ló-vásárokat rendez.

Táviratok.

— *A Debreczeni Ellenőr* saját tudósítójától. —

A krétai harcz.

Budapest, márczius 26. Bécsből jelentik, hogy a 86-ik gyalogezred második zászlóalja 700 emberrel Guzek ezredes vezetésével egy Lloyd hajón Krétába ment.

Malaxánál a görögök megtámadták a török őrséget, melyből sokat megöltek. A hatalmak erre a görögök közé ágyuztak akiknek kétszáz halottjuk van.

S z i n h á z.

* **Az Emke főpróbája.** Zsufolt ház előtt folyt le tegnap az Emke színházi hangversenyének főpróbája. A változatos műsor minden részében kiválóan sikerült, a mi nem is csoda, mikor a mi szép leányaink és asszonyaink lépnek sorompóba a jótékonyság nemes szolgálatában. Ma lesz az első előadás, nem is előadás, hanem egy tündér álom, a melyet holnap fog részletesen elmesélni a krónikásunk azoknak, a kik egyik előadásra sem kaptak jegyet.

* **Jászay Mari Debreczenben.** Jászay Mari a nemzeti színház ünnepelt tragikája három estélyre terjedő vendégszereplésre Debreczenbe érkezik. A művész e hó 30-dikán kedden, 31-ikén szerdán és április 31-én csütörtökön lép fel színházunkban három kiváló szerepében.

* **Küry Klára jön!** A népszínház dédelgett divája, akit Debreczenben tavaly ünnepeltünk, visszatér hozzánk három estére. A művész eddigi megállapodások szerint április 12, 13. és 14-én lép fel színházunkban.

* **Debreczeni leány a színpadon.** Érdekes lesz a szerdai színházi est. Hirsch Jenny a bécsi zeneakadémia végzett növendéke, akinek gyönyörű alhangját a hirlapírók hangversenyéről ismeri a közönség, szerdán este lép fel a Madarász operette Postás Milka szerepében. Akik a kisasszony kiváló hanganyagát és énektudását a hirlapírók hangversenyéről ismerik, méltán jásolják neki a legszebb sikert. Az érdekes debutra felhívjuk a közönség figyelmét.

Irodalom Művészet.

* **Dimidium facti.** Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története” című tíz kötetes nagymunkából (millenniumi kiadás) most jelentek meg a 100., 101., 102. füzetek. Miután az egész munka körülbelül 200 füzetben fog megjelenni, ennél fogva, mint örvedetes irodalmi ténnyt kell konstatálnunk, hogy az előre jelzett időben a munka felére értünk. A munka kiadása tudvalevőleg négy évre tervezetett, és ime most két év leteltével a munka fele be van fejezve, az eddig megjelent négy kötethez ebben az évben még három fog sorakozni és a befejező három kötet a jövő év közepéig szintén a könyvpiacon kerül. Ez a most megjelent három füzet a nagy mű IX. kötetének, Ballagi Géza rendkívül érdekes és minden felé nagy mohósággal olvasott „A nemzeti államalkotás” (1815–1848.) című művének folytatása. Ezek a füzetek is tele vannak igen érdekes szövegekkel és mind egyik füzethez pompás műmellékletek vannak csatolva. Ilyenek „József nádor” arcképe Ender János rajza után készült metszet szerint; „A magyar nemzeti muzeum a század derekán”, Haessler J. rajza után készült acélmetszetről; „I. Ferencz negyvenéves uralkodói jubileuma”. A magyar országos rendek tisztelgése 1832. márczius 7-én. (Egykoru rajz után); „József nádor sirja a budai királyi sírboltban”, Dörre Tivadár rajza. „Bajza József királyhymnusza” kéziratának hasonmása; továbbá a reform mozgalmakban oly számot tevő „Pesti Hirlap” első számának hasonmása stb. Az egyes füzetek ára 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

CSARNOK.

Tavaszkisasszony.

— Németből. —

Fordította: Juhász Sándor.

(Folytatás.)

— S te azt ideadnád nekem?

— Oda. Nagyon szívesen. Hiszen jót tesznek. Odaadom neked a pénzt. Nekem úgy

sines rá szükségem, mindenem van s ugyis csak házasságom napján bontottam volna fel. — Szólt s hangja kissé reszketett és minden ok nélkül elpirult.

Odaadta a perselyt.

— De én nem tudnám elviselni édes Fánim, hogy miattam megszidjanak.

— Oh, engem nem szidnak meg sommiért, aztán meg a — — te kedvéért hazudok is, azt mondom, hogy régen, nagyon régen elvesztettem. Különben is csak esküvőm napján lenne róla szó, akkor meg még kevésbé fognak megszidni.

— Oh, Fáni, te valóságos angyal vagy. Nem is képezed, milyen nagy szívességet teszel velem. — De — aztán elgondolkozott

— nem is tudom, miért ne mondanám meg neked az igazat? Megnőttél már, nagy vagy, megtudod érteni. Igen, igen, megmondom. Hát tudd meg az a társ, aki beteg, leány, olyan fiatal, mint te, csak hogy egyedül, mindenkitől elhagyatva áll a világon. Megvallom neked, csak — neked, hogy szeretjük egymást s ha meggyógyul, összekelünk . . . Oh, milyen boldoggá tettél, te édes hugom, hadd esékollak meg. Majd meglátod, hogy Lüszi is szép lány és hálás szívvel fog megemlékezni, hogy mit köszönhet neked.

— Hogy mit köszönhet nekem . . . s engedte magát megcsókolni s iparkodott mosolyogni.

— Azt mondják, hogy beteg, de fel fog gyógyulni, meggyógyítjuk: te és én.

Péter boldogan távozott. Semmit sem vett észre a Fáni arczán. Oh, mert hiszen a szerelem — vak.

A kis leány egy perczig mozdulatlanul tekintett az eltávozott Péter után. Mintha szívébe nyilatott volna valami, amint becsapódott az ajtó. Aztán úgy vélte, hogy egyszerre forog vele a világ s hogy az alig pislogó lámpa fénye lángoszlopként csapkod fölfelé . . . Nagynehezen sikerült eljutnia szobájába, hol nem volt lámpafény. Kábult aggyal mindegyre azt kérdezte magától: vajon, lehet-e meghalni az embernek husz éves korában akkor is, ha nincs semmi baja s nyoma sines rajta a tüdővésznek. S hirtelen, mintha agya eltompult volna, lerogyott a padlóra s esés közben fellökött egy széket.

Másnap ágyban találta magát, ahol ápolták. Gyorsan behunyta szemeit, szeretett volna meghalni. De azért tisztán hallotta az apja által kimondott szentenciát:

— Ha a lányok minden ok nélkül rosszul lesznek, ideje férjhez adni őket. Gondoskodni kell, hogy Fáninak jó férjet szerezzünk. Ez lesz neki a legjobb orvosság!

Valóságos normandiai majorság volt, amelyet Péter kikeresett, — künn a világtól távol. Vén régi ház, tágas udvarral, köröskörül gazdag, életerős fákkal. A baromfiak betolakodtak egész a pitvarajtóig, hol szőke szemű lányok dobáltak nekik eleséget. Nem messze egy szép erdő diszlett s ha Lüszi figyelmesen hallgatózott, észrevette a kis patkocska halk csobogását s az erdei madarak búbjos énekét, csicsergő dalolását.

Tavaszkisasszony azt hitte, hogy lejött számára a menyország. Nagyon nehezen lehetett rávenni, hogy falura menjen. Nem akart elfogadni semmit s csak midőn ugy tettek, mintha egy pár ékszerét adták volna el, akkor egyezett bele a falurautazásba. De midőn aztán elhagyta Párist, kimondhatatlanul boldognak érezte magát. Bizalmasan támaszkodott Péter vállaira.

Minden apróságot megbámult, olyan különös volt neki s a természet láttára bűnös csoda fogta el testét, lelkét. — Kis ablakából boldogan nézte, mint zöldelnek a fák,

hogy ütögetik ki fejcskékiket ez apró virágok s szerelmes sóvárgással tekintgetett a csicsergő madarak pajkos repdesésére.

— Elbájolta az a méla csend, amely éjelenként ráborult a tájra. Megejtette szívét a tavasz kábitó illata s lelkét csudálatos érzés járta át, amint egy-egy bokorban készülő fészket vett észre, vagy ha az égről egy-egy fényes csillag lefutott.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Az agrár-szocializmus.

Irta: Dr. Takácsy Sándor.

(Folytatás)

De bevallom, nem hiszem, hogy a munkás nép hitelviszonyai tekintetében nagy eredmények elérhetők legyenek a legközelebb időben, mert nem hiszem, hogy földmives munkás népünk már érett lenne arra, hogy kedvezőbb hitelviszonyokat és erre célzó intézményeket megfelelőleg tudjon létesíteni, fenntartani, de sőt még csak kihasználni is.

A hitelkérdéssel némiképen analog a munkások aggkor, betegség és baleset ellen való biztosítása. Analog annyiban, amennyiben a munkás biztosítás kérdése is legzélszerűbben és legelőnyösebben társulás és szövetkezés útján nyerhetne megoldást. De ha a hitelszövetkezetek és egyetek megalakulása és fenntartása tekintetében nem sok a reményem, a biztosításra vonatkozólag apodictico merem állítani, hogy egyes és pedig igen kevés község lakossága kivételével népünk nagyon távol áll azon fejlettségi foktól, hogy saját erejéből tudja megoldani a biztosítási kérdést. Már pedig a jelenlegi helyzet, különösen a balesetekkel szemben, el nem tűrhető. A gépek fokozott terjedésével most már a mezei munkás is napról-napra több balesetnek van kitéve és munkaképtelenné válása esetén nem marad neki egyebe, mint a koldus bot, ha ugyan a baleset hagyott még ép kezét, melybe azt fogja.

Az aggkor és betegség ellenében a munkás takarékoságában valamelyes rendszer csak ígérkezik. De baleset ellen, mely esetleg ereje és kora virágában és örökre munkaképtelenné teszi a munkást akkor mikor takarításra talán még ideje sem volt, ez ellen orvosser más nincs, mint biztosítás.

A „miként”-nek részletes fejtegetésébe bocsátkozni itt nem lehet, egyet azonban konstatálni ohajtok — és pedig legalább is a baleset elleni biztosítás tekintetében, hogy miután a mezőgazdaság természeténél fogva a biztosításnak a gyáripár terén szokásos módja ki van zárva s ugyancsak a mezei munkás természeté, gondolkodás módja, hogy úgy mondjam apathiája lehetővé sem teszi a szabad társulást, mint ahogy kizárja azt, hogy az ez irányban fennálló társulatókat igénybe vegye, nem képezem más-ként megoldhatónak a kérdést, mint állami kényszer biztosítás útján. Ha csak egy évtizedig, csak öt évig a biztosítás ezen módja baleset ellen be lesz hozva, a biztosítás eszméjéhez hozzá szokott néppel könnyebb lesz modus prozedendit lenni az aggkor és betegség elleni biztosításra is. A népet egy eszme helyességéről meggyőzni nem, csak ahhoz hozzászoktatni lehet; nincs az a kapacitáció, mely ő nála a megszokással felérne. Könnyen s panasz nélkül türi a megszokottat, ha rossz is és irtózik az újtól még akkor is, ha maga is belátja, hogy az csak jó lehet.

Ugyanaz, amit a biztosításról mondtam, áll a munkaközvetítésre is. Ezt is ajánlatba hozták, erre is az állam segítségével, az állam közreműködésével ohajt-

ják igénybe venni. Szapáry gróf a képviselőházban tartott beszédje során, — melyben különben teljesen összekeveri az egymástól absolute idegen ipari munkás szocializmust az alföldi „szocializmussal”, — mint utánczandó mintát, ajánlja az orosz artell szisztemát.

(Folyt. köv.)

Debreczeni piac.

Márczius 22—23. heti vásár.

Gabonavásár.

Buza, piacra hozatott 870 kgr. I. rendü 7.70, II r. 7.65, III r. 7.60.

Rosz, piacra hozatott 750 kgr. I. rendü 5.70, II r. 5.65, III r. 5.60.

Kélszeres, piacra hozatott 750 kgr. I. rendü 6.30, II. r. 6.25, III r. 6.20

Árpa, piacra hozatott 720 kgr. I. rendü 4.70, II r. 4.65, III r. 4.60.

Zab, piacra hozatott 760 kgr. I. rendü. 5.70, II r. 5.60, III r. 5.50.

Tengeri, piacra hozatott 980 kgr ó-tengeri I. rendü —, II. r. —, III. r. —. — Uj tengeri I r. 3.90, II. 3.80 III. kr. 3.70.

Köles 5.—, 4.90, 4.80.
Köleskása 13.—, 12.50, 12.00.
Burgonya 2.— 1.80 1.70

Piaczi árucikkék:

Kilonként: Árpakása 14 36 kr aszaltszilva 22 kr., asztali dara 17 kr. burgonya 3 kr., borsó szépebbé 18 kr., szatmári 18 kr., bab fehér 10 kr., sárga 10 kr. disznó-zsir 64, ezukor 46, irós-vaj — frt — kr., köleskása 15 kr., lenese szatmári 24 kr., szépebbé 26 kr., liszt Nr. 1. 15 kr, Nr. 2. 14 kr., Nr. 13¹/₂ kr., Nr. 4. 13 kr., Nr. 5. 12 kr., Nr. 6. 12 kr., olvasztott vaj 80 kr., só darabos 11 kr., darált 12 kr., rizskása 15—36 kr., szappan 22 kr., szalonna sós 60 kr., sótlan 60 kr., kávé 2, frt — kr.

100 kilónként: Bab fehér 8— babsárga 7.50 burgonya 2.00, só darabos 10.80, só darált 11.30, d. zsír 60—62 frt, széna I. rendü 2.40, II. r. 2.00, III. r. 1.70, szalma I. r. 60 frt. II. r. 50, szalonna sós 56—58 frt, sza-

lonna sótlan 58— frt, háj 60—62 frt, juh turó 56—, szappan 19.50 frt, aszalt szilva 19— frt, borsó 16.50 frt, lenese 19.50 frt, rizs 18 frt, pirszen 2.00, salgótarjáni 1.50, szalonkőszén 1.80, árpakása 14.—16.—32

Állatvásár.

Egy pár hizott ökör — — — frt tehén 100—150 frt, hizott tehén bornyával 90—140 frt, fejős tehén bornya nélkül 100—200 frt, meddő tehén 65—100 frt, I. r. jármos ökör 300—370 frt. II. r. jármos ökör 250—300 frt, III. r. jármos ökör 180—200 frt, tinó 110—150 frt, üsző 30—50 frt, rugott üsző bornyu 15—25 frt, ökörbornyu 25—50 frt. Egy pár anya birka —, egy pár magyar juh —, egy pár ürü birka —, egy db. bika egy db. jó igás ló 150—250. Ló felhajtattott 1200 db., elkelt 850 db. Marha felhajtattott 980 db., elkelt 500 db. Sertés felhajtattott 1050 db., elkelt 900 db.

Sovány 6—12 hónapos 35—45 frt. Páronként 6 hónapostól 1 évig sovány 35—40 egy éves—másfél éves 45—60 frt. Másfél éves—kétéves 60—75 frt. Öreg sovány 75—95 frt. 3—4 hónapos malacz páronként — frt. Kóvér kilója 48—54, kr. Uj szalonna 56—58 kr., Juh és birka felhajtattott — db. elkelt — db.

Husárak: Marhahus 36, 40, 44, 48, 50, 52 54, 56, 60 kr. Bornyuhus 48—56 kr. Sertés-hus 40—48, 50, 60—64 kr. Juhhus — kr.

Napszámárak: Havi átlag, férfi ellátással 40 kr, ellátás nélkül 70 kr. nő ellátással 30 kr, ellátás nélkül 50 kr. gyermek ellátással 25 kr, ellátás nélkül 35 kr. Szőlőmunkás férfi 20—30 krajczárral drágább.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Ifj. Gily Ede.

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”

karöltve

A lótenyésztés emelésére alakult r.-társasággal

f. év április 4, 5, 6-án, — ugyszintén május hó 3, 4, 5-én

Budapesten, a „Tattersall“-ban

(külső kerepesi-ut 17—19. a keleti pályaudvar leszálló oldalával szemben)

luxus lóvásárokat

rendez.

Tenyésztőktől bejelentések márczius hó 15, illetve a májusi vásárra áprillís hó 15-ig a „Tattersall” titkárságához intézendők, honnét kívánatra bejelentési lapok a hátlapjaikon foglalt vásárszabályzatokkal egyetemben a bejelenteni óhajtoknak készséggel megküldetnek.

A vásár katalógusai a terminusokat megelőzőleg 8 nappal kaphatók lesznek.

278—1—1

A rendező bizottság.

Női ruha varroda kitünő munkaerőkkel.

Tavaszi újdonságok!

Női ruhaszövetek, selymek, mosókelmék,

napernyőkben,

csipkék- és ruhadiszekben

rendkívül dus választékban érkeztek.

Női ruhavarró-mütermemben tolettek a legszebb kivitelben a legjutányosabban készülnek.

Eisler Izidor

divatáruháza és női divatterme

főpiacz, a főposta mellett.

245—0—4

Vászon- és asztalneműk.

2559
1897.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező, a téglavető gödrök közelében, az ujosztásu földek mellett fekvő 38 hold 1471 □ öl majorsági föld, a városháza kistanácstermében **folyo 1897. év ápril hó 14-ik napján d. e. 9 órakor** másodizben megtartandó nyilvános árverésen, a városi számvevői hivatalban megtekinthető feltételek mellett haszonbérbe fog adatni.

Miről az árverelni óhajtok azzal értesítetnek, hogy a likiáltási árnak 10%-át bánatpénzül az árvereltető bizottság kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1897. évi márczius 17.

264-2-2

A városi tanács.

Tavaszi ruhakelmék

dus választékban raktárra érkeztek

Kunz József és Társa

cézgnél

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Visszamaradt szövetek tetemesen leszállított áron

197-100-26 adatnak el.

Női ruhák

a legizlésteljesebb kiállításban jutányosan s pontosan állíttatnak elő.

Mintákkal készséggel szolgálunk.

Hajduvármegye és Debreczen sz. kir. város Főispánja.

299.
1897.

Pályázati hirdetmény.

Hajduvármegye május havi közgyűlésén választás utján betöltendő tisztii ügyészi állásra, mely állás évi 1320 frt fizetés 300 frt lakbérből álló javadalmazással van összekötve, pályázat hirdettek.

Felhivatnak az ezen állásra pályázni kívánók, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölő bizottság elnökéhez **f. évi április hó 30-ának d. u. 5 órájáig** annyival inkább benyujtsák, mert a később érkező pályázati kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

Debreczen, 1897. márczius 14-én.

262-2-2 Gróf Dégenfeld József s. k.

Keil-lakk

(Glasur)

legkötőbb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy palaczk ára frt 1.35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. beanyozására. 1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

138-12-4

Szent-Királyi Tivadar cézgnél Debreczenben.

PSERHOFER J. vértisztító labdaccai,

azelőtt „általános labdacsof“ név alatt; mely utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsof csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsof általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kintűnő háziszertől készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdacsof háziszertől ajánlottak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek, mint epe-zavarok, májbajok, köllka, vértelulások, aranyér, béltelenség a hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságukkal fogva kintűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is; így sápkórna, itegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsof oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők. — A számtalan hálaíratból, melyet a labdacsof fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszaanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsofokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. Április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur!

Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön föüllmulatlan vértisztító labdacsofjól utánvétellel. Fogadja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsofai csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Flódnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes ur!

Isten akarata volt, hogy az ön labdacsofai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyomorkétségben meghültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó labdacsofai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsofai engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszaanyerésére segítségül szolgáltak. Knific Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur!

A legfőbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagyném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhuruban és vízkórásban, már életét is meguntá, melyről egyébként le is mondti, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kintűnő vértisztító labdacsofjól s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult. Legfőbb tisztelettel Weinzettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1893. márczius 27-én.

Tekintetes ur!

Alulírott ismétlen kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kintűnő labdacsofjól. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésem kifejezni ezen labdacsof értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legméllegbben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használására öntezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilázia, 1886. okt. 8-án.

T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsofjól egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsofainak köszönhetem, hogy egy gyomorhajótól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsofok nálam sohasem fognak kifogyani, s midőn legfőbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsofok csak a Pserhofer J.-féle az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszerárban Bécsben, I. Singerstrasse 15. sz. a. készíttetnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacsof tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, 1 frt 05 kr-ba kerül; bérmentelen utánvételi küldésnél 1 frt 40 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el. Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postautalványnyal eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 kr-ba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacsofok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsofok követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással, fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással, vörös színben van ellátva.

PSERHOFER J. gyógyszerész „zum goldenen Reichsapfel“ Bécs, I., Singerstrasse 15.

Vértisztító labdacsof azelőtt „általános labdacsof“ név alatt; mely utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsof csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsof általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kintűnő háziszertől készlet nem volna található.

Raktár Budapesten: Török Józsefnél (Király-utca 12).

Bernhardi alpesi-fű liqueur Bernhard W. O.-tól Bregenzben Egész üveg 2 frt 60 kr., fél üveg 1 frt 40 kr., negyed üveg 76 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatásu legjobb szer minden köszvényes és csúszos bajok, u. m.: gerinczagybantalom, tagszaggatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzaggatás stb. stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J.-tól. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer közt orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns nagy szelenczével 2 frt.

Általános tapasz, Steudel tanártól. Utós és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujlikacsz, sebes vagy gyuladt mell vagy más ily bajknál, mint kintűnő szer lőn kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fiaker-por, hurut, rekedtség és köhögés ellen. 1 doboz 35 kr., bérmentve 60 kr.

Ferencz-pálinka sóval vagy só nélkül. 1 üveg 70 kr.

Fagybalzsam, Pserhofer J.-tól. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsög 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedv, egy ált. ismert kft. háziszert hurut, rekedtség, gőresés köhögés stb. ellen. 1 üvegeske 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-esszencia, (prágai esőppek), megromlott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kit. háziszert, 1 üveg 22 kr., 2 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só, Bullrich A. W.-tól. Kintűnő háziszert a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Angol csodabalzsam, egy üveg 50 kr.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az ált. képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábát és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr., bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam, kintűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr., bérmentve 65 kr.

„Stoil“-féle Kolapraeparatumok, kintűnő szer gyomor- és bélbetegségeknek, az idegek erősítésére. 1 liter Kola-elixir vagy bór 3 frt, fél liter 1 frt 60 kr., negyed liter 85 kr.

Kola-elixir vagy bor, üvegekben dbkint 5 frt 50 kr., 3 frt, 1 frt 69 kr.

Mia-Poko, kintűnő szer egyoldalú fejfájás, fogfájás, rheumatizmus stb. ellen. 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztr. lapokban hirdett összes bal- és külf. gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerezhetők. **Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsség előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek.** Bérmentve csakis az esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

138-162